

HET LAND VAN NEVELE

40 JAAR LAND VAN NEVELE

**JUNI
2010**

**JAARGANG
XLI**

**AFLEVERING
2**

Verantwoordelijke uitgever: J. LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree

INHOUD LAND VAN NEVELE

R. van Elslande	
De Heren van Nevele en van Wervik vanaf 1067 tot 1300	3
J. Luysaert	
Herberg 'De Muite', een bordeel in Landegem?	36
J. Luysaert	
Korte ontginnings- en landschapsgeschiedenis van Landegem	39
J. Luysaert	
Pachtcontract uit 1548 van het goed te Landegem	51
W. Joos	
Zes Nevelse broer Bazyn, zes Nevelse emigranten 1890-1906	60
J. Luysaert	
In d'Ope van Vrede	71
J.L.	
Een Engelse piloot begraven op het kerkhof van Baarle-Drongen	74
Verslagen	75

INHOUD MENSEN VAN TOEN

A. Martens	
Leopold De Boever, zevende zoon op rij te Hansbeke, anno 1874	91

MENSEN VAN TOEN

LEOPOLD DE BOEVER, ZEVENDE ZOON OP RIJ TE HANSBEKE,
ANNO 1874

*Huwelijksfoto van Leopold De Boever en Marie-Leonie Van Ooteghem,
gehuwd te Hansbeke op 14 mei 1902*

Charles-Louis De Boever, wever, zoon van Petrus De Boever en Rosa Coppens, geboren te Hansbeke op 27 mei 1824, trouwde op woensdag 4 februari 1857 om 16 uur in het wethuis van Hansbeke met *Marie-Theresia Lievens*, werkvrouw, dochter van Jan Lievens en Rosa Trioen, geboren te Hansbeke op 26 februari 1829. Het huwelijk werd voltrokken door Jan-Baptiste Van Overbeke, burgemeester en ambtenaar van de burgerlijke stand, in aanwezigheid van de getuigen Corneel Van Duyse onderwijzer, Charles Van Ronslé timmerman, Charles Thol landbouwer en Jan-Francies Duynslager herbergier in 'De Zwaan'.

De gehuwden woonden eerst in de Voordestraat, na 1871 in de Laagstraat en bij hun overlijden op de wijk Hamme te Hansbeke.

Ze kregen zeven zonen op rij, de eerste elf maanden na hun huwelijksdag, de zevende in het 18de huwelijksjaar:

1 *Pieter*, geboren op 8 januari 1858 (getuigen bij de aangifte op het gemeentehuis: Felix Van de Walle veldwachter en Pieter Thol landbouwer).

2 *Henri*, geboren op 20 maart 1860 (getuigen Jan-Baptiste De Winter koster en Pieter Thol landbouwer).

3 *August*, geboren op 26 december 1862 (getuigen Jan-Baptiste De Winter koster en Felix Van De Walle veldwachter).

4 *Désiré*, geboren op 28 augustus 1865 (getuigen Jan-Baptiste De Winter koster en Louis-Francies De Backer schoenmaker).

5 *Eduard*, geboren op 27 mei 1868 (getuigen Jan-Baptiste De Winter koster en Louis-Francies De Backer schoenmaker).

6 *Jozef*, geboren op 9 februari 1871 (getuigen Jan-Baptiste De Winter koster en Louis-Francies De Wachter schoenmaker), alle zes geboren in de Voordestraat en

7 *Leopold*, geboren in de Laagstraat op 8 oktober 1874 om 8 uur in de voormiddag.

Reeds een half uur later, om half negen, deed Charles-Louis De Boever op de gemeentesecretarie aangifte van de geboorte van zijn zevende zoon op rij, ten overstaan van August Hanssens, tweede schepen en afgevaardigde ambtenaar van de burgerlijke stand, en in aanwezigheid van François-Ghisleen Borluut burgemeester en August-Napoleon Fobe gemeentesecretaris.

Burgemeester Borluut stuurde onmiddellijk het volgende telegram naar het koninklijk palies te Brussel, waarin hij koning Leopold II nederig smeekte het peterschap van de zevende zoon De Boever te willen aannemen.¹

A sa Majesté le Roi des Belges à Bruxelles

Sire,

Thérèse Lievens, épouse de Charles De Boever, ouvrier en cette commune, vient de donner le jour à son septième fils. Tous les fils sont en vie.

Je prie très humblement Votre Majesté de daigner accepter le parrainage de ce dernier et de déterminer les noms qu'Elle veut donner à l'enfant.

Agréez, Sire, l'assurance du plus profond respect de Votre fidèle sujet.

*Le bourgmestre d'Hansbeke
(getekend) Borluut*

Er kwam terstond een telegrafisch antwoord vanuit het koninklijk paleis waarin baron Limnander, secretaris van het kabinet van de koning, mededeelde dat de vorst het peterschap van de zevende zoon De Boever aannam en de burgervader verzocht hem op het doopsel te vertegenwoordigen:

¹ Rijksarchief Gent, fonds Hansbeke Modern, nr. 78 (register van uitgaande briefwisseling 1869-1884, item 529).

*Groepsfoto (ca 1930) van de vier kinderen van het echtpaar Leopold De Boever en Marie-Leonie Van Ooteghem.
V.l.n.r.: Anna De Boever, Georges De Boever,
Maria De Boever en Marcel De Boever*

A Mr Borluut, bourgmestre d'Hansbeke

Le Roi accepte le parrainage du 7me fils De Boever. Sa Majesté vous charge de la représenter au baptême. Prenoms au choix des parents. Lettre suit.

(getekend) Baron Limnander

Ter bevestiging van dit telegram schreef baron Limnander nog dezelfde dag de volgende brief, waarin hij ook nog mededeelde dat de koning een toelage van 150 fr.² schonk aan de familie De Boever.

Bruxelles le 8 Oct. 1874

Comme suite à la dépêche que vous avez adressée au Roi ce matin et confirmant mon telegramme qui l'a suivie, j'ai l'honneur de vous informer que sa Majesté a consenti à être le parrain du 7me fils des époux De Boever et que j'ai été chargé de vous prier de la représenter à la cérémonie du baptême. Quant aux noms à donner à l'enfant, ils sont, comme de coutume, laissés au choix des parents.

J'acouterai que le Roi, voulant à cette occasion donner une marque de sa bienveillance à la famille De Boever, m'a autorisé à mettre à sa disposition une gratification de 150 fr. qui lui parviendra par les soins de Mr le trésorier de la liste civile.

Agrérez, Mr le Bourgmestre, l'assurance de ma considération distinguée.

Le secrétaire du Cabinet du Roi

(getekend) Baron Limnander

² Adolf Faseur metselde in 1878 zes dagen per week, soms twaalf en een half uur per dag, aan de pastorie van Merendree. Zijn uurloon bedroeg 0,25 fr. De koninklijke toelage van 150 fr. was dus het equivalent van 600 uurlonen of 50 daglonen van 12 werkuren, of het loon waarvoor een metser gedurende twee maanden hard werken moest. (A. Martens, *Verbouwing- en herstellingswerken aan de pastorie van Merendree, anno 1878*, in *Het Land van Nevele*, jg. XXII, 1991, afl. 1, p. 70).

*Familiefoto (genomen voor de ouderlijke woning van Leopold De Boever en Marie-Leonie Van Ooteghem, Leernesteenweg te Bachte-Maria-Lerne).
V.l.n.r.: 1 Georges De Boever, 2 René Van den Berge, 3 Angèle Verpoort,
4 Anna de Boever, 5 Leopold De Boever, 6 ?, 7 Albert Sellier,
8 Madeleine Van den Berge, 9 Marie-Augusta Dhooge,
10 André Van den Berge (bruidegom), 11 Germaine Van den Berge,
12 Maria De Boever (bruid), 13 Marcel De Boever, 14 André Van Heule,
15 Leopold De Boever, 16 Anna Vincent, 17 Leon Jolie*

's Anderendaags, vrijdag 9 oktober 1874, doopte pastoor Pieter-Frans Bulens de boreling in de Sint-Petrus- en Pauluskerk van Hansbeke. Burgemeester Frans-Ghisleen Borluut was peetje-lap, in vervanging van koning Leopold II. Zijn gemalin Sidonie Marie Coleta Ghislana Kervijn was meter. De dopeling kreeg de namen: Leopold, Frans, Marie, Ghisleen, volgens gewoonte de doopnamen van de koning en de doopouders.

Op dezelfde dag stuurde burgemeester Borluut volgende brief aan koning Lepold II. Hij bracht erin verslag uit over de dooplechtigheid en vertolkte de dankbetuigingen van de familie De Boever aan de koning.

A sa Majesté le Roi des Belges à Bruxelles

Sire,

*Par dépêche du 8 courant Votre Majesté a daigné me désigner pour
jour de l'insigne honneur de la représenter à la cérémonie du baptême
du 7me fils des époux De Boever dont Votre Majesté a eu la bienveil-
lance d'accepter le parrainage.*

*Vous en remerciant Votre Majesté de cet honneur, je crois de mon de-
voir de L'informer que les noms conférés au baptisé sont Leopold,
François, Marie, Ghislain.*

*Interprête de la pauvre famille De Boever, j'ai à offrir à Votre Majesté,
Sire, de sa part, l'expression de la plus vive et éternelle reconnaissance
pour le bien fait qu'Elle a ajouté à sa haute bienveillance, d'avoir ac-
cepté ce parrainage. Les prières de la famille De Boever aux quelles
nous joignons les nôtres pour Vôtre parfait bonheur, Sire, et la con-
servations des jours de Votre Majesté et de sa Royale Famille, ne cesse-
ront pas.*

Agréez, Sire, l'assurance du plus profond respect de Votre fidèle sujet.

*Le bourgmestre d'Hansbeke
(getekend) Borluut*

Toen Leopold De Boever zevende zoon op rij geboren werd, waren zijn zes broers allen in leven en respectievelijk 16 jaar, 14 jaar, 11 jaar, 9 jaar, 6 jaar en 3 jaar oud.³

Enkele maanden later werd het gezin De Boever-Lievens in diepe droefenis gedompeld. Na de vreugde om de geboorte van een zevende zoon kwam schrijnend verdriet om de dood van de 14-jarige *Henri*, die op 21 februari 1875 overleed.

Blijde en droeve gebeurtenissen volgden elkaar op, goede en kwade dagen: een huwelijk, een begrafenis, de geboorte van een kleinkind.

³ In het gezin is er geen achtste kind geboren. Moeder Theresia Lievens was bij de geboorte van haar zevende zoon ook al vijfenveertig en een half jaar oud.

*Leopold De Boever in volle glorie op de zeedijk van Oostende.
V.l.n.r.: 1 ?, 2?, 3 Leopold De Boever, 4 Leon Jolie, 5 Anna De Boever*

Desiré, de vierde zoon, huwde met *Ursula De Smet* en overleed te Gotten op 15 juli 1939.

Op 7 oktober 1892 stierf de oudste zoon *Pieter*. Hij was landbouwer, 34 jaar oud en ongehuwd.

Zeven weken later, op 30 november 1892, huwde *August* de derde zoon te Hansbeke met *Marie-Valerie De Muynck*, geboren te Hansbeke op 8 juli 1867, dochter van Pieter-Jan De Muynck en Marie-Pelagie Galens. Hij was broodbakker en vestigde zich te Gent.

Op 26 februari 1902 huwde *Jozef*, de zesde zoon, te Hansbeke met *Maria-Coleta Van Hoecke* (weduwe van Charles Martens)⁴, geboren te Hansbeke

⁴ *Charles Martens*, zoon van Petrus Martens en Eugenie Coddens, geboren te Hansbeke op 25 september 1873, was op 22 december 1897 te Hansbeke gehuwd met Maria-Coleta Van Hoecke. Hij overleed er op 25 januari 1901. Ze hadden vier kinderen: Octaaf (°Bellem 19.09.1893), Raymond (°Gent 10.12.1896), Irène (°Hansbeke 14.10.1898) en René (°Hansbeke 18.07.1900).

op 1 februari 1875, dochter van Charles-Louis Van Hoecke en Marie-Theresia De Schuyter. Ze woonden te Hansbeke op de hofstede aan de noordelijke hoek van de Lindestraat en de Doornbosstraat. Ze hadden zes kinderen: *Madeleine* (°14.12.1902), *Leon* (°08.12.1903), *Adrienne* (°04.02.1907), *Julien* (°01.11.1909), *Antoine* (°07.06.1912) en *Gabrielle* (°16.02.1916), allen te Hansbeke geboren. Maria-Coleta Van Hoecke stierf te Hansbeke op 13 oktober 1949, Jozef De Boever overleed te Brugge op 7 november 1963.

In 1902 trouwde ook *Leopold*, het koninklijk petekind (zie verder).

Een jaar later stierf vader *Charles-Louis De Boever* te Hansbeke op 17 juni 1903, 79 jaar oud (zie doodsprentje). Hij woonde toen op de wijk Hamme, huisnummer 44, en was landbouwer;

Op 18 mei 1904 trad *Eduard*, de vijfde zoon, te Oedelem in het huwelijk met *Sylvie François*, geboren te Oedelem op 19 juni 1874, dochter van Jan

François en Pelagie Demey. Ze bewoonden het ouderlijke huis op de wijk Hamme te Hansbeke. Ze kregen vijf kinderen:

Juliaan (°15.02.1906), *Marcel* (°06.04.1907), *Arthur* (°12.04.1908), *Magdalena* (°25.02.1909) en *Gerard* (°25.04.1910), allen te Hansbeke geboren.

Moeder *Theresia Lievens* stierf te Hansbeke, wijk Hamme 44, op 21 augustus 1915, 86 jaren oud (zie doodsprentje).

En hoe verging het *Leopold De Boever*, zevende zoon op rij?

Hij trouwde, 27 jaar oud, in hetzelfde jaar als zijn broer Jozef, te Hansbeke op 14 mei 1902 met *Marie-Leonie Van Ooteghem*, geboren te Nevele op 2 mei 1876, dochter van Henri Van Ooteghem en Marie-Ludovica Van der Stede. Ze vestigden zich te Bachte-Maria-Lerne, waar Leopold handel dreef in zaden en plantaardappelen. Het echtpaar kreeg vier kinderen, twee zoons en twee dochters:

- *Anna*, gehuwd in 1923 met *Leon Jolie* hoofdonderwijzer te Landskouter; vier kinderen: *Gaby*, *Lea*, *Walter* en *Daniel*.
- *Georges*, schoolhoofd te Bachte-Maria-Lerne, gehuwd met *Angèle Verpoort*; twee kinderen: *Lydia* en *Marc*.

- *Marcel*, handelaar, een eerste maal gehuwd met *Anna De Jaeger* (+1952), vijf kinderen: *Paul, Rosa, Irène, Christine* en *Antoine*, een tweede maal gehuwd met *Germaine Van Steenkiste*, geen kinderen.
- *Maria-Clara*, gehuwd op 26.03.1940 met *André Van den Berge* schoolhoofd te Vosselare; zes kinderen: *Machteld, Hilde, Josefa, Dirk* (gehuwd met *Mona De Jaeger*), *Lutgardis* (gehuwd met *Raf Walgraeve*) en *Lieve*.

Marie-Leonie Van Ooteghem overleed te Bache-Maria-Leerne op 4 augustus 1941, 65 jaar oud (zie doodsprentje). *Leopold De Boever* stierf er op 7 mei 1966 in de gezegende ouderdom van 91 jaar (zie doodsprentje). Hij was gedurende 42 jaar bestuurslid van de Kerkfabriek van Bachte-Maria-Leerne.⁵

Lang en schoon heeft hij geleefd Rustig en vroom is hij gestorven. † Wees in uw gebeden indachtig de ziel van MIJNHEER Leopold François Marie Ghislain DE BOEVER WEDUWNAAR VAN MEVROUW Marie Leonie Van Ooteghem geboren te Hansbeke op 8 oktober 1874 en in volle overgave aan Gods Heilige Wil overleden te Bachte-Maria-Leerne op 7 mei 1966, versterkt door al de geneesmiddelen van Onze Moeder de H. Kerk. Hij was schatbewaarder van de Kerkfabriek, lid van de Bond van het Heilig Hart en van alle godvruchtige genootschappen. De overledene was een groot vereerder van Onze-Lieve- Vrouw. Ook gedurende zijn laatste levensuren bad hij voort- durend en met overtuiging tot de H. Maagd. Op Mariadag, omringd door al zijn kinderen, is hij zachtjes heengegaan bij zijn Hemelmoeder en bij zijn lieve echtgenote. Leopold was een christen uit één stuk, een man van plicht en betrouwbaar in al zijn bedieningen. Gedurende 42 jaar volbracht hij, als lid van de Kerkfabriek, zijn taak met vreugde en toewijding. De Heer schonk hem een hoge ouderdom, waarvan hij echt heeft kunnen genieten. Samen met zijn echtgenote besteedde hij zijn beste krachten aan de goede opvoeding van zijn kin- deren.	De mensen van ten lande waren zijn vrienden. Iedereen kende hem als een rechtschapen en vriendelijk man. Mijn dierbare kinderen, ik dank u voor uw grote genegen- heid, uw toewijding en uw zorgen. Gedurende mijn kort- stondige pijnlijke ziekte was niets u te veel. Gij liemt voor uw vader gedaan wat mogelijk was. Troost u, ik ga nu bij moe- der in de hemel. Lieve dochter en schoonzoon, bij wie ik mijn laatste levensjaren hebt doorgebracht, heb dank voor alles. Gij ook, mijn twee kleinkinderen-verpleegster, die mij de laatste dagen zo liefdevol hebt verzorgd, heb dank voor al uw werk. Beste familieleden en vrienden, wilt mij in uw gebeden gedenken. + De familie DE BOEVER-VAN OOTEGHEM dankt U van harte voor de blijken van innig medevoelen en vooral voor uw gebeden. Cl. Lambert, B.-M.-Leerne, Tel. 52.41.75

Albert Martens
Gent

⁵ Hartelijk dank aan André Bollaert, Simonne De Jaeger, Dirk Van den Berge, Peter Van de Velde en Raf Walgraeve voor hun bereidwillige medewerking. Dirk Van den Berge vond de opgenomen familiefoto's en de doodsprentjes van Leopold De Boever en Marie-Leonie van Ooteghem in het familiearchief van zijn vader André Van den Berge. Peter Van de Velde stelde ons de doodsprentjes van Charles De Boever en Theresia Lievens voor opname ter beschikking.

Herkomst afbeeldingen

Catalogus bij de tentoonstelling Jheronimus Bosch in het museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam, 2001: p. 36.

Depauw Koen: p. 82, 86, 87.

Familiearchief André Van den Berge: p. 91-98, 100 (onderaan), 101.

Fotoarchief Het Land van Nevele: kaftfoto, p. 40, 53, 72, 75.

Joos Will : p. 60-69.

Rijksarchief Gent: p. 43, 44, 45, 46.

Stevens André: p. 89, 90.

Van de Velde Peter: p. 99, 100 (bovenaan).

van Elslande Rudy: p. 3-30.

Willems Hugo: p. 85.